

Romantismul

Apare in perioada marilor seisme social-politice. A fost pregatit treptat si se afirma deschis la inceputul secolului al XIX-lea, la noi in aceeaasi epoca pasoptista impreuna cu realismul, ca o reactie impotriva clasicismului. In Franta, are ca teoretician pe Victor Hugo cu prefata la drama Cromwell 1829. Este o literatura bazata pe sentiment, lirismul fiind facultatea dominanta.

Romantismul descatusa personalitatea umana, da frau liber imaginatiei, exista pregnant sentimentul naturii - etat d'ame. Natura este o cutie de rezonanta a sufletului, receptacol al gandului si sentimentului omenesc.

Romantismul sustine libertatea totala a creatiei, are cultul fanteziei creatoare in defavoarea ratiunii, luciditatii. Se remarca evaziuni in trecut, in vis, taram compensatoriu pentru realitatea: dezamagitoare. Spatiul si timpul sunt proiectii subiective. Spiritul romantic este bolnav de nemarginire, ostil telurilor marunte.

Se observa interes pentru istoria nationala, culoare locala, de epoca, apar exemple eroice, personaje exemplare pentru stimularea sentimentelor patriotice, patos social. Pasoptistii au fost scriitori tribuni ai luptei pentru emanciparea nationala.

Manifestul este considerat Introductie a lui Kogalniceanu ce da izvoare de inspiratie pentru o literatura nationala populara: natura, istorie, folclor. In articolul Clasicism, romantism, baroc, Calinescu observa ca la noi nu a existat un romantism bine definit de clasicism, ci avem un romantism clasic.

Romantismul romanesc este militant. Exista preocupare pentru grotesc si sublim, o armonizare a contrastelor in numele adevarului in arta. Eroii apartin tuturor claselor sociale, pot fi cersetori, talhari, cocosati, ingeri sau demoni si evolueaza personaje exceptionale in imprejurari exceptionale. Este un inadapabil, un razvratit, un nonconformist. In lupta dintre datorie si pasiune, invinge totdeauna pasiunea. Antiteza este procedeul specific. Se observa aplecarea spre magic, fabulos, grandios, noblete, spontaneitate, subiectivitate.

In drama se renunta la regula celor trei unitati: timp, loc si actiune.

Cultiva ca specii drama romantica, nuvela romantica, meditatie, elegia, pastelul, balada.